

Župnija

Ljubljana Sveti Križ

oznanila

“Saj ste vendar živi kamni!” (1 Pt 2,5)

Februar ■ 2021

Kako je umrl dr. France Prešeren

Eden najboljših pokazateljev celotnega človekovega življenja je njegova smrt. Za ljudi, ki so umrli najbolj sramotne in nesrečne smrti, smemo upati, da jim je uspelo v poslednjem trenutku obuditi popolno kesanje. Nekateri ljudje pa umrejo na tako lep način, da smo lahko skoraj prepričani, da so bili ali pa še bodo – po dobi očiščevanja v vicah – deležni zveličanja. Eden izmed takih je največji slovenski pesnik dr. France Prešeren.

Prešeren ni bil svetnik. Padla narava človeka sili v vse najslabše in s tem ostane teža greha, bednost življenja brez posvečujoče milosti. Obstaja pa nekaj, kar ga dela velikega. To je ljubezen. Prešeren je resnično ljubil. Verjel je v resnico, dobroto in lepoto. Radodaren je bil in občutljiv za stisko ljudi. Duhovnikov ni zaničeval in hodil je k sveti maši.

Liberalci so si zelo želeli predstavi, da je bil Prešeren do smrti brezveren, veri sovražen (kar nikoli ni bil), in so nato enostavno trdili, da so ga krščansko umreti prisilili cerkveni ljudje in sorodniki. Drugačna podoba pa se kaže

v pesnikovi izpovedi in izpovedih različnih prič.

Dva meseca pred smrtjo je Prešeren že ležal na smrtni postelji, jedel ni skoraj nič. Sestri Lenki je takrat dejal: »Jaz zadnje čase le Sveto pismo berem, posebno iz Starega testamenta; najlažje mi je v latinskem jeziku. In pa Tomaža Kempčana v nemškem jeziku berem.«

Zaželel si je tudi knjigo, ki bi govorila o pripravi na smrt. Dobil jo je od dekana Jožefa Dagarina.

Po Kranju so nekateri govorili, da se ne bo pustil prevedeti. Sam pa je Lenki povedal: »Le nobeden naj tega ne govori. Vse bom dejal v red in klical gospoda (duhovnika), ko bom vedel, da mi je huje. Jaz nisem nikoli mislil, da bi se ne pustil prevedeti.«

Sam je poslal po duhovnika. Dekan Dagarin ga je spovedal, naslednje jutro pa obhajal in mazilil.

Nekajkrat so ga slišali reči, ko so mu ponujali vode, da se je spominjal Kristusa: »Ne, tudi Kristus na križu je bil žejen in ni pil vode.« Ali pa: »Saj si ti, Kristus, na križu še hujšo žejo trpel.« Zjutraj, malo pred smrtjo je rekel: »Kmalu bo treba pred

sodbo iti.« Sestra Katra je povedala, da je bilo takole: »Tisto jutro februarja 1849 pa je ležal tako tiho, tako mirno. Meni se je sanjalo, da je neki menih stopil k doktorjevi postelji in ga žegnal. Kakor sveti Frančišek Ksaverij iz Rodin, kjer je bil (France) krščen, se mi je zdel. Zbudila sem se. Hitela sem pogledat in videla sem, da umira. Nismo k umirajočemu mogli sklicati več ljudi. Tako hitro je bilo. In ob osmih je umrl. Je kar zaspal. Tako lahko je umrl.«

Ko je bil na parah, je bil »tako lep«, se je spominjala Katra. Fran Potočnik pa je dejal, da je bil njegov obraz miren in skoraj nič spremenjen, da sta bili le ustnici trdo stisnjeni.

Priznati moramo, da Prešeren ni bil organiziran, redno prakticirajoč katoličan. Smemo pa trditi, da ni črtil Boga. Pravil je, da ima teto na Šmarni gori in da se ne smemo umikati nikomur – le Bogu in pravi ci. Človek, ki se prek milosti dolgotrajne težke bolezni zbliža z Bogom, bere o njem, se na srečanje s Sodnikom pripravlja, svoje trpljenje daruje Bogu ter je pred smrtjo previden, je na poti v nebesa.

Torej lahko z utemeljenim upanjem molimo za pokoj njegove duše. Naslednjič, ko se bo kdo oglasil in vprašal, zakaj praznujemo Prešernov praznik na dan njegove smrti, se spomnimo, kako je umrl, predvsem pa tega, da je smrt rojstvo za nebesa!

Časi so se spremenili ...

Pogled v preteklost nam razodeva, kako smo prispeli v sedanost. In v kakšno prihodnost nas bo vodilo vse, kar se dogaja danes? Vedno sem upala, da bom dočakala vsaj 100 let, zdravih in nebolečih, seveda, in želela sem si, da bi takrat (morda celo na svoji »smrt-

ni postelji») z dobrim plesalcem zaplesala dunajski valček. O sanje, ko ne razmišljaš s trezno glavo!

Dovoliš, da te svet okoli tebe na svojih krilih nosi naokoli, in ne pomisliš na njegovo minljivost, na to, da se svet lahko kar naenkrat ustavi. Hodiš v cerkev, ker so te tja najverjetneje peljali starši ali stari starši ali ker imaš tam več prijateljev kot kjerkoli drugod. Tudi post upoštevaš, saj ni nobena težava, če ob petkih na mizi ni mesa – mama se tako ali tako potruji, da skuha kaj drugega, kar imaš rad, ker ve, da se boš drugače zmrdoval in vihal nos, če bi pripravila samo prežganko in sardelice.

O prihodnosti ne razmišljaš prav veliko, saj imaš še čas in je še vse pred teboj. Na smrt ne pomisliš, dokler se ne zgodi v tvoji bližini, dokler ne začnejo odhajati tisti, ki jih poznaš – stari starši, tete, strici, kakšen sosed, celo nekaj mladih prijateljev ... Nenadoma je vse minljivo.

Žal smo se v zadnjem letu skoraj vsi srečali z minljivostjo vsega zabavnega, lepega, izzivajočega ... Spoznali smo nove vrednote. Na prvem mestu je zagotovo zdravje.

Ob tem pa se pojavlja strah, saj se bojimo, da smo tudi mi na vrsti, da se spopademo z boleznijo. Tudi prijateljstvo ni več samo po sebi umevno – kljub napredni tehnologiji smo izgubili stike z nekaterimi ljudmi, s katerimi smo se dokaj redno srečevali. Za mnoge niti ne vemo, ali je z njimi vse v redu ali pa so v precej večji stiski, kot smo in morda zato ne poiščejo stika z nami. Življenje ni več skupek zabav, razvad in druženja. Še otroci se ne morejo srečevati in igrati s svojimi vrstniki. Odrasli pa – vsak po svoje. Kdor je srce lahko odprl Bogu in sklenil z Njim trdno vez, se ne počuti samega, osamljenega, nemočnega. Kdor tega ni zmozel ali ne more, začne izgubljati upanje in zaupanje.

Marsikdo ne more verjeti, da bi nam Bog, »če bi obstajal«, naložil tako preizkušnjo, kot smo jo spoznali osebno ali prek drugih kar vsi. Zakaj bi nam Bog toliko časa dovolil, da se zabavamo, kakor nam prija, zdaj pa nas hoče na hitro strezniti? Pojavijo se dvomi, nejevera in nevera. Zato je morda prav postni čas, ki je pred nami, čas, ko se nam lahko v srca vrne ta upanje in zaupanje v Njegovo ljubezen. Bog nam znova podaja roko in nas vabi, naj Mu sledimo. Naše poti, naše odpovedi, naš post

se morda razlikujejo – vsak naj v sebi najde nekaj, kar lahko daruje Kristusu ob Njegovem trpljenju, a vse naše poti naj vodijo do skupnega cilja.

Pravzaprav moram priznati, da imam še vedno rada življenje, vendar si želim biti pripravljena na tisti trenutek, ko me bo poklical k sebi, da bom lahko rekla: »Da, Gospod, tukaj sem in čakam, da me povabiš k sebi med ovčice na desno stran.«

Saša Schwarz

Duhovna misel *Zaupanje v Boga*

M

oj Bog, trdno verujem, da skrbiš za tiste, ki zaupajo vate, in da ne bo nikoli ničesar manjkalo tistemu, ki vse pričakuje samo od tebe. Zato sem se odločil, da se ne bom več obremenjeval s skrbmi in da bom vse svoje težave popolnoma zaupal tebi.

Ljudje me lahko prikrajšajo za imetje in čast. Bolezen mi lahko odvzame moč in načine, da bi ti služil, greh mi lahko celo odvzame tvojo milost; toda kljub temu ne bom izgubil zaupanja vate.

Nekateri pričakujejo, da jih bosta osrečila bogastvo in njihova nadarjenost. Nekateri se zanašajo na nedolžnost svojega življenja, na strogost svoje pokore, na številna dobra dela in goreče molitve. Zame, Gospod, pa si ti moje edino upanje.

Na žalost vem in predobro vem, kako sem krhek in nestanoviten. Vem, kaj lahko dosežejo skušnjave pred najbolj utrjenimi krepostmi. Videl sem padce svetnikov. Toda vse to me ne more prestrašiti, ker sem zavarovan pred vsemi slabostmi, dokler imam v sebi to zaupanje. In prepričan sem, da bom vedno živel v tem upanju, ker popolnoma zaupam vate, in boš samo ti moje upanje!

Končno vem, da moje upanje ne more preseči tvoje dobrote in da nikoli ne bom prejel manj od svojega upanja vate. Zato zaupam, da me boš varoval pred slabimi nagljenji in pred najbolj besnimi napadi zlega ...

Vate, Gospod, sem zaupal, naj ne bom osramočen ...

Sveti Klavdij de la Colombière

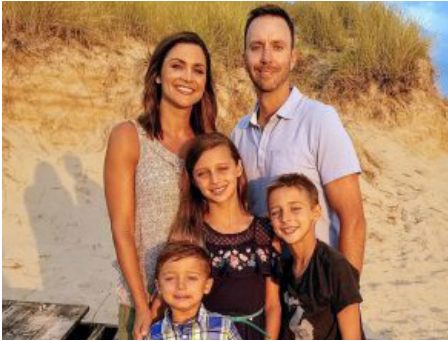

Poklicana

Knjiga in čaj

D

ragi knjigočajevci in prijatelji, februarja se bomo pogovarjali o knjigi *Poklicana*. Napisala jo je Paula Faris, televizijska voditeljica, ki je pustila dve sanjski službi, da je lahko zaživela svojo pravo poklicanost.

Avtorica se je v letih, ko je gradila kariero, istovetila s svojo službo, kar je privedlo do dogodkov, na katere ni bila ponosna. Ko danes gleda nazaj, pravi, da je bila njena

pripravljenost garati do zadnjega atoma moči in žrtvovati karkoli za naslednji korak v karieri prava norost. Njena pot vere se je začela, ko je zapustila svoje varno območje. Pri pravi poklicanosti, pravi, ne gre za to, kaj delamo, ampak za to, za kar smo bili ustvarjeni: da bi služili živemu Bogu in njegovo ljubezen delili s trpečim svetom. Smo predstavniki živega, ljubečega Boga.

»Domišljala sem si, da me Bog kliče za novinarko in da me bo za ta poklic tudi ustrezno usposobil in opremil. V resnici pa me je Bog klical, da bi ljubila njega in soljudi, usposobil me je, da bi to ljubezen izražala v svojem poklicu, kateremkoli že.«

Zdenka Sušec

OBIŠČITE NAŠO SPLETNO STRAN

www.ljubljana-sveti-kriz.si

ŽUPNIJA LJUBLJANA SVETI KRIŽ

Na Žalah 2, 1000 Ljubljana

01 437 22 03

ljubljan-sveti-kriz@rkc.si

ODGOVARJA: Peter Možina

UREDNIŠTVO: Helena Reberc

LEKTORIRANJE: Marta Anžlovar

FOTOGRAFIJA: splet

URNIK SVETIH MAŠ

NEDELJE: 8.00 in 10.00

Tomačevo: 8.00

DELAVNIKI: 7.30 in 19.00

SOBOTE: 19.00

SPOVEDOVANJE:

NEDELJE: 9.30 – 10.00 in 11.00 – 11.30

DELAVNIKI: 18.30 – 19.00

SOBOTE: 18.30 – 19.00

*Vse bolečine, ki prihajajo od zunaj,
niso nič v primeri s temno nočjo duše,
če božja luč nič več ne sveti in Gospodov glas nič več ne govori.*
(sv. Edith Stein)